

Az Interpol bűnügyi adatbázisainak használatából származó előnyök – a magyar álláspont

The benefits of using INTERPOL's criminal databases – The Hungarian perspective

Kővári Péter

Dr., igazgatóhelyettes, rendőr ezredes
Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ
kovarip@nebek.police.hu

Absztrakt

Cél: Jelen tanulmány célja, hogy áttekintést adjon az Interpol adatbázisainak előnyeiről, és bemutassa az ezzel kapcsolatos magyarországi tapasztalatokat. A cikk az Interpol centenáriumi ünnepségére készült.

Módszertan: A cikk a vonatkozó szakirodalomra, statisztikákra és a szerző szakmai tapasztalataira épül.

Megállapítások: Az Interpol fontos partnere Magyarországnak a bűnözés elleni küzdelemben, a közbiztonság és a nemzetbiztonság védelmében.

Érték: A cikk a világszerte használt bűnüldözési eszközök ismertetésével szolgál, és egyedi képet ad a nemzeti gyakorlatról.

Kulcsszavak: Interpol, adatbázisok, Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ

Abstract

Aim: The aim of this article is to give an overview of the benefits of INTERPOL's databases and to present the related Hungarian experiences. The article was written for the centenary celebration of INTERPOL.

Methodology: The article is based on the relevant professional literature, statistics and the author's professional experience.

Findings: The INTERPOL serves as a vital partner in Hungary's efforts to combat crime, ensure public safety, and protect national security.

Jelen cikk angol változata megjelent a Belügyi Szemle 2023. évi 3. különszámában. DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2023.3.5>. A cikk a szerkesztőséghez angol nyelven érkezett be.

Value: The article serves as an explanation of worldwide used law enforcement products and gives unique picture on a national practice.

Keywords: INTERPOL, databases, International Law Enforcement Cooperation Centre

Bevezetés

A 21. század hajnalán a példátlan összekapcsolódás és globalizáció korszaka köszöntött be. Ahogy a határok elmosódnak, és az információk ezredmásodpercek alatt átszelik a világot, úgy változnak az ezt az összekapcsoltságot kihasználó bűncselekmények is. Ebben a dinamikus környezetben rendkívül fontossá vált a nemzetközi együttműködés szükségessége a nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben. Az Interpol – a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Szervezet – itt válik kulcsfontosságú szereplővé, megmutatva az egyesített erőfeszítések figyelemre méltó lehetőségeit a globális biztonság, az igazságszolgáltatás és a harmonikus nemzetközi kapcsolatok fenntartásában.

Az Interpol küldetése a nemzetközi együttműködés előmozdítása a határokon átnyúló bűncselekmények széles köre elleni küzdelemben, beleértve az emberkereskedelmet, a kábítószer-csempészetet, a számítógépes bűnözést, a terrorizmust és a szervezett bűnözést. Az 1923-ban alapított Interpol a kezdetek óta egy kifinomult és hatékony szervezetté fejlődött, amely áthidalja a nemzetek és a bűnüldöző szervek közötti szakadékokat. Elsődleges célja az információcsere, a koordináció és az együttműködés elősegítése a 195 tagország között, amelyek mindegyike egyedi ismeretekkel, erőforrásokkal és szakértelemmel járul hozzá a közös erőfeszítéshez ([URL1](#), [URL2](#)).

Az Interpol eredete a 20. század elejére nyúlik vissza, amikor is a különböző nemzetek rendőri erői közötti kommunikáció és együttműködés elősegítésére összpontosított. Az Interpol azonban csak a második világháború után kezdte igazán kiterjeszteni hatókörét és hatását. A háború utáni korszak jelentős változásokat hozott a globális környezetben, beleértve a transznacionális bűnözés növekedését és az összehangolt nemzetközi válaszlépések szükségességét. Mivel a bűncselekmények egyre inkább átlépték a nemzeti határokat, a hagyományos bűnüldözési mechanizmusok korlátai nyilvánvalóvá váltak. Az Interpol felismerte, hogy eredeti funkcióján túl kell fejlődnie és alkalmazkodnia kell a változó dinamikához. A 20. század második felében az Interpol átalakult, és egy elsősorban Európára összpontosító szervezetből egy valóban globális hálózattá vált. Küldetése és szerepe – a tagságnak a világ minden tájáról származó

országokra való kiterjesztésével – jelentősen kiszélesedett. Ezt a fejlődést az a felismerés vezérelte, hogy a bünszervezetek már nem korlátozódnak nemzeti határok közé. A digitális korszak hajnala egyszerre jelentett kihívásokat és lehetőségeket a szervezet számára. Ahogy a bűnelkövetők elkezdtek kihasználni a technológia által lehetővé tett globális összeköttetést, az Interpol felismerte, hogy fejlett eszközökre van szükség e fenyegetések elhárításához. Ez fordulópontot jelentett a szervezet történetében, ami arra készítette, hogy nagymértékben beruházzon a legmodernebb technológiákba, adatbázisokba és kommunikációs rendszerekbe. A tagság bővülése különböző jogrendszerek, kultúrák és nyelvek bűnüldöző szerveit hozta össze. Ez a sokszínűség erősséggé vált, mivel elősegítette az együttműködés és a kölcsönös támogatás kultúráját. Az Interpol partnerségei a bűnüldöző szerveken túl nemzetközi szervezetekre, kormányokra és a magánszektorbeli szervezetekre is kiterjedtek, ezáltal növelve a szervezet hatókörét és befolyását (URL1).

A modern bűnözés összetettsége meghaladja az egyes nemzetek képességeit a hatékony beavatkozás terén. A bünszövetkezetek határokon átnyúlóan működnek, s az igazságszolgáltatás elkerülése érdekében kihasználják a joghatósági korlátokat. Ez olyan egységes globális választ tesz szükségessé, amely túllép a nemzeti határokon. A nemzetközi együttműködés nem pusztán előnyös; a jogállamiság fenntartása, az emberi jogok védelme, valamint a polgárok biztonságának és védelmének szavatolása érdekében világszerte elengedhetetlenül szükséges.

Az Interpol kritikus részt tölt be a nemzetközi bűnüldözésben. Közvetítőként, facilitátorként és az együttműködés katalizátoraként működik. Minden más szervezettől eltérően az Interpol olyan platformot biztosít, ahol az országok – politikai hovatartozásuktól függetlenül – párbeszédet folytathatnak, megoszthatják hírszerzési információikat és összehangolhatják műveleteiket. A szervezet semlegessége, valamint az igazságszolgáltatás és az emberi jogok iránti elkötelezettsége miatt megbízható partner az eltérő ideológiájú országok számára.

A nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben az Interpol erőfeszítései túllépnek a geopolitikai rivalizáláson, ezzel is elősegítve a tagországok közötti párbeszédet és megértést. A közös képzési programok, a közös műveletek és az információcsera révén a bűnüldöző szervek megtanulnak hatékonyan együttműködni. Ez az együttműködés túlmutat az egyedi eseteken, hozzájárul a biztonságosabb globális környezethez, és csökkenti a konfliktusok lehetőségét.

A szervezet fő célja, hogy segítse a különböző országok bűnüldöző szerveit a nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben és a globális biztonság fenntartásában. Az Interpol különböző eszközökkel éri el ezen céljait, ideértve a kifinomult adatbázisok és kommunikációs hálózatok használatát, amelyek lehetővé teszik a tagországok közötti információmegosztást és együttműködést (URL3).

Az Interpol kommunikációs hálózata

Az Interpol kommunikációs hálózata létfontosságú eleme a szervezet működésének, amely lehetővé teszi a tagországok számára, hogy hatékonyan együttműködjenek a különböző bűnüldözési ügyekben. A szervezet számos technológiai megoldást alkalmaz a tagországok közötti kommunikáció és információcsere megkönnyítésére. Az I-24/7 Secure Global Police Communications System¹ nemcsak az Interpol adatbázisaihoz biztosít hozzáférést, hanem lehetővé teszi a bűnüldöző szervek számára az egymással való biztonságos kommunikációt is. Támogatja a gyors üzenetküldést, az információcserét és a határokon átnyúló ügyekkel kapcsolatos koordinációt (URL3).

Az I-24/7 rendszer az Interpol valós idejű együttműködés iránti elkötelezettségének bizonyítéka. Ez a fejlett kommunikációs platform a felhatalmazott bűnüldöző szervek számára páratlan hozzáférést biztosít az adatbázisokhoz, és biztonságos csatornákat nyújt az információcseréhez. A rendszer a hét minden napján, a nap 24 órájában működik, és biztosítja, hogy a bűnüldöző szervek munkatársai az időzónáktól és a földrajzi távolságoktól függetlenül azonnal hozzáférjenek a kritikus információkhoz. Ez a valós idejű hozzáférés lehetővé teszi a terepen dolgozó rendőrök számára, hogy megalapozott döntéseket hozzanak, gyanúsítottakat fogjanak el, és hatékonyabban oldjanak meg ügyeket.

A rendszer biztonságos kommunikációs csatornái lehetővé teszik a tagországok közötti azonnali információ- és bizonyítékcsere, adatfrissítést. A tisztviselők közvetlenül kapcsolatba léphetnek egymással, ezzel biztosítva a létfontosságú részletek zökkenőmentes megosztását az adatbiztonság veszélyeztetése nélkül. Ez a rendszer fontosnak bizonyult a nemzetközi együttműködés hagyományos akadályainak lebontásában, lehetővé téve a bűnüldöző szervek számára, hogy gyorsan reagáljanak a felmerülő fenyegetésekre és bűncselekményekre.

Az I-24/7 rendszer számos olyan funkcióval büszkélkedhet, amelyek fokozzák a bűnözés elleni küzdelem hatékonyságát:

- Valós idejű hozzáférés az adatbázisokhoz: a rendszer egyik kiemelkedő jellemzője az Interpol átfogó adatbázisaihoz való közvetlen kapcsolódás. A bűnüldöző szervek munkatársai valós időben lekérdezhetik és visszakereshetik a bűnözőkkel, a lopott vagyontárgyakkal és a bűncselekményekkel kapcsolatos információkat, s ez javítja a bűnözők azonosítását és felkutatását, valamint az ügyek felderítését.
- Biztonságos kommunikáció: a digitális korban a biztonságos kommunikáció kiemelkedő fontosságú. Az I-24/7 rendszer a legkorszerűbb titkosítási és

¹ I-24/7 Biztonságos globális rendőrségi kommunikációs rendszer.

- biztonsági protokollokat alkalmazza, biztosítva, hogy az érzékeny információk bizalmasak maradjanak, és védve legyenek a jogosulatlan hozzáféréstől.
- Azonnali üzenetküldés: a rendszer megkönnyíti a bűnüldöző szervek közötti azonnali üzenetváltást. Ez az egyszerűsített kommunikáció elősegíti az együttműködést, és lehetővé teszi a gyors információcserét, a folyamatban lévő műveletekkel kapcsolatos frissítéseket és az erők összehangolását.
 - Koordináció a határokon átnyúló ügyekben: az I-24/7 rendszerrel a bűnüldöző szervek zökkenőmentesen együttműködhetnek a több joghatóságot érintő ügyekben. A kommunikációs hálózat megszünteti azokat az akadályokat, amelyek korábban a hatékony nemzetközi együttműködést akadályozták.
 - Valós eredmények: az I-24/7 rendszer által elősegített sikerek a kiemelt bűnözők elfogásától kezdve a terrorcselekmények megakadályozásán át a lopott vagyontárgyak visszaszerzéséig terjednek. Ezek a kézzel fogható sikerek alá támasztják az Interpol kommunikációs hálózatának kézzelfogható előnyeit.

Ez a kommunikációs hálózat újradefiniálta a globális bűnüldözési együttműködést. A szervezet biztonságos és hatékony platformot biztosít az információcseréhez, így lehetővé teszi a bűnüldöző szervek számára, hogy világszerte hatékonyan együttműködjenek, átlépjék a határokat, és közösen küzdjenek a bűnözés ellen.

Az Interpol adatbázisai

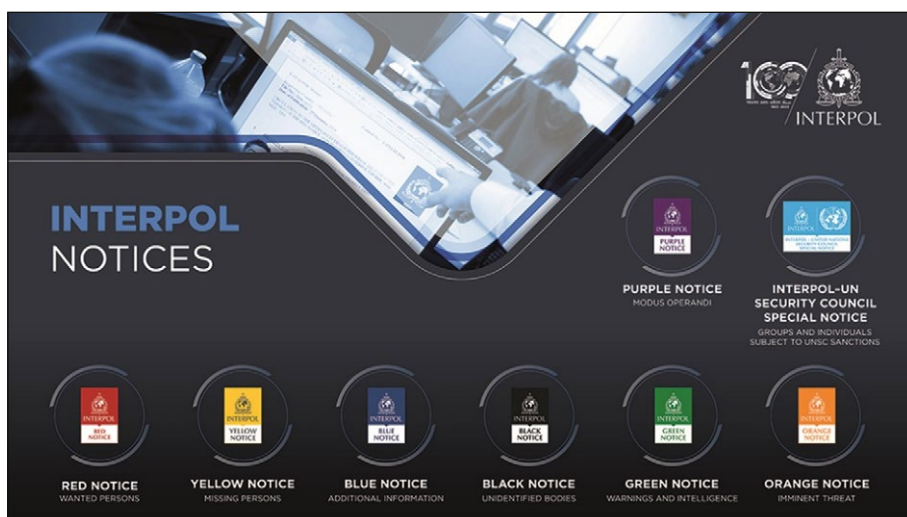
Az Interpol adatbázisai hatékony arzenálként szolgálnak a bűnözés ellen. A szervezet átfogó adatbázisokat tart fenn, amelyek kulcsfontosságú információkat tartalmaznak a bűnözőkről, fegyverekről, utazási és személyazonossági okmányokról, törvényszéki vizsgálatokról, lopott vagyontárgyokról és bűncselekményekről. Ez a 19 adatbázis, amely közel 130 millió rekordot tartalmaz, világszerte valós idejű hozzáférést biztosít a bűnüldöző szervek számára a kritikus információkhoz ([URL4](#)).

Az Interpol személykörözési adatbázisa szerves részét alkotja a szervezet nemzetközi rendőrségi együttműködés elősegítésére irányuló küldetésének. Központi adattárként működik, amely a személyek széles körére vonatkozó adatokat tárol, beleértve a gyanúsítottakat, a szökevényeket, az eltűnt személyeket, és még a bűncselekmények tanúit is. Ez magában foglalja a személyes adatokat, fényképeket és életrajzi adatokat. Az adatbázisban a bűnügyi előzményekre, az ismert társakra és a modus operandira vonatkozó információk is tárolhatók. Talán az egyik legkiemelkedőbb, a személykörözési adatbázissal kapcsolatos funkció

az értesítőrendszer. Az Interpol színkódolt értesítéseit az általuk közvetített információk típusa és a célok alapján kategorizálják. Ezek közül a legelterjedtebb a vörös értesítés. Ez egy olyan személy felkutatására és ideiglenes letartóztatására irányuló kérelem, melyet olyan szökevények esetében adnak ki, akiket büntetőeljárás vagy súlyos bűncselekmény miatt kiszabott büntetés letöltése miatt keresnek. Más színkódú értesítéseket – többek között – azért adnak ki, hogy további információkat gyűjtsenek egy személy személyazonosságáról, tartózkodási helyéről vagy bűncselekménnyel kapcsolatos tevékenységéről; hogy segítsenek az eltűnt személyek felkutatásában; hogy figyelmeztetéseket és bűnügyi információkat adjanak; hogy információt kérjenek azonosítatlan holttestekről; vagy tájékoztatást adjanak a bűnözők által alkalmazott új módszerekről. Az adatbázis kulcsszerepet játszott számtalan szökevény sikeres elfogásában és kiadatásában. Azáltal, hogy a bűnüldöző szervek pontos és naprakész információkkal rendelkeznek, ez növeli a bűnözők felkutatásának és bíróság elé állításának valószínűségét. A bűnözők elfogásán túl a személykörözési adatbázis az eltűnt személyek felkutatásában is segítséget nyújt. Értékes forrásként szolgál a családegyesítéshez és az eltűnt személyek ügyeinek lezárásához. A tagállamok folyamatosan hozzájárulnak az adatbázis fejlesztéséhez, és hozzáférnek ahhoz, így biztosítva, hogy annak tartalma naprakész és hasznos legyen ([URL5](#)).

1. számú kép

Interpol értesítések

Forrás: URL5.

Az ellopott és elveszett úti okmányok adatbázisa (Stolen and Lost Travel Documents; továbbiakban: SLTD) azért született, mert világszerte egyre inkább felismerték annak szükségességét, hogy foglalkozni kell az úti okmányokkal való visszaélésekkel, ideértve az illegális bevándorlást, az emberkereskedelmet, a kábítószer-csempészetet és a terrorizmust. Az Interpol a tagországaival együttműködve belevágott egy olyan központosított adatbázis létrehozásába, amely részletes információkat tartalmaz az ellopott és elveszett úti okmányokról. A cél az volt, hogy a bűnüldöző szervek és a határellenőrző hatóságok világszerte gyorsan azonosíthassák a hamis vagy manipulált úti okmányokat. Az adatbázis az ellopott, elveszett, visszavont vagy érvénytelenített úti okmányokra, köztük útlevelekre és személyazonosító igazolványokra vonatkozó információkat tartalmazza. Az egyes rekordok jellemzően olyan adatokat tartalmaznak, mint az okmány száma, a kiállító hatóság és az okmány típusa. Az Interpol tagországainak bűnüldöző szervei, határellenőrző hatóságai és bevándorlási tisztviselői valós időben hozzáférhetnek az adatbázishoz. Ez az azonnali hozzáférés lehetővé teszi számukra, hogy ellenőrizzék a határátkelőhelyeken vagy a rutinellenőrzések során bemutatott úti okmányok hitelességét. Az SLTD adatbázis jelentősége sokrétű a globális biztonság fokozásában, és kiterjed a bűnüldözés és a határellenőrzés különböző aspektusaira. Azáltal, hogy az adatbázis valós idejű hozzáférést biztosít az ellopott és elveszett úti okmányokra vonatkozó információkhoz, segít megakadályozni, hogy az egyének hamisított okmányokkal lépjenek át a határokat. Ez a nemzetközi terrorizmus vagy a súlyos és határon átvelő bűnözés más formái elleni küzdelem kritikus eleme. Mivel a világ továbbra is változó biztonsági kihívásokkal néz szembe, az SLTD adatbázis továbbra is alapvető eszköz a nemzetközi utazás védelmében és a nemzetek védelmében is a potenciális fenyegetésekkel szemben. Bár az SLTD adatbázis nagyszerű eszköz, de nem mentes a kihívásoktól. Folyamatos gondot jelent annak biztosítása, hogy az adatbázis naprakész maradjon, és hogy a tagországok haladéktalanul jelentsek az ellopott és elveszett úti okmányokat. Ezenkívül az adatbázisnak folyamatosan fejlődnie kell, hogy lépést tartson az okmányhamisítási és személyazonosság-lopási technikák fejlődésével (URL6).

Az első vonalbeli ellenőrzést végző tisztviselőknek néhány másodpercük van annak megállapítására, hogy egy dokumentum hiteles vagy esetleg hamisított. Ezért tisztában kell lenniük a figyelmeztető jelzésekkel. A Frontex Interpol Elektronikus Könyvtári Dokumentumrendszer (Frontex Interpol Electronic Library Document System; továbbiakban: FIELDS) egyértelmű vizuális információkat nyújt a rendőrök és a határőrök számára azokról az alapvető jelzésekről, amelyek alapján felismerhető a hamis vagy hamisított dokumentum. A rendszer egyesíti és továbbfejleszti az Interpol korábbi Dial-Doc platformját,

hogy a Frontex Quick Check kártyák az Interpol biztonságos globális rendőrségi kommunikációs rendszerén, az I-24/7-en keresztül elérhetővé váljanak a határellenőrzésben dolgozók számára. A Quick Check Card vizuális döntési segédeszköz. Megjeleníti az ellenőrizendő dokumentum mintáját, és kiemeli az ellenőrizendő alapvető biztonsági jellemzőket. A képi anyagokat okmányszakértők állítják össze a kockázatértékelések, az ismert riasztások és a dokumentum sebezhetőségi értékelése alapján. A FIELDS-hez való valós idejű hozzáférés a frontvonalbeli határellenőrzések során gyorsabbá és egyszerűbbé teszi az utazási és személyazonosító okmányok jogszerűségének ellenőrzését, és pontosabb megállapításokat tesz lehetővé. A FIELDS rendszer az Interpol meglévő SLTD-adatbázisát bővíti a hamisítványok és hamisítások kezelésével (URL7).

Az EDISON (Elektronikus Dokumentációs és Információs Rendszer a Nyomozóhálózatokon) a hamisítványok azonosításának elősegítése érdekében tárolja a valódi úti okmányok mintáit. Az SLTD-t és a FIELDS-et tökéletesen kiegészítve tartalmazza az országok és nemzetközi szervezetek által kiállított valódi utazási és személyazonossági okmányok képeit, leírásait és biztonsági jellemzőit. Ez az együttműködésen alapuló megközelítés biztosítja, hogy a bűnözők ne tudják könnyen kihasználni az egyik ország sebezhetőségeit, s észrevétlenül bejussanak egy másik országba (URL4).

Az ujjlenyomatok, a DNS-profilok és az arcfelismerés, mivel képesek felfedni az emberek közötti kapcsolatokat, valamint a bűncselekmények helyszínét, rendkívül hasznosak lehetnek a bűncselekmények felderítésében. A tudomány hatékonyságát a több különböző országban elkövetett bűncselekmények felderítésében az Interpol DNS-adatbázisa bizonyítja. Ennek az adatbázisnak a használatával – amely egyesíti a bűncselekmények helyszíneivel, gyanúsítottakkal és eltűnt személyekkel kapcsolatos esetekről származó DNS-profilokat – a bűnüldöző szervek világszerte kivételes eszközt kapnak az azonosításhoz és a bűncselekmények felderítéséhez. A bűnüldöző szervek más ügyek DNS-profiljainak összehasonlításával azonosíthatják a bűncselekmények közötti kapcsolatokat, és esetleg megoldhatják a lezáratlan ügyeket. Ez az adatbázis lehetővé teszi az ügynökségek számára, hogy gyorsan megállapítsák, hogy az egyik országban körözött gyanúsított mintája egyezik-e egy másik országban talált DNS-bizonyítékkal. Az adatbázis segítséget nyújt az emberkereskedelem áldozatainak azonosításában és az eltűnt személyek felkutatásában is. A DNS-elemzés segít megerősíteni a személyazonosságot, lehetővé teszi a családok újbóli összekapcsolását, és lezárja a megoldatlan ügyeket. Az Interpol DNS-adatbázisa megkönynyíti a nemzetközi együttműködést azáltal, hogy egy olyan központi tárolóhelyet biztosít, ahol a tagországok megoszthatják a DNS-profilokat, és hozzáférhetnek azokhoz, ezáltal segítve az országhatárokon átnyúló nyomozásokat (URL8).

Az Interpol ujjlenyomat-adatbázisa a nemzetközi bűnözés elleni küzdelem másik kritikus eleme. Ez az adatbázis a bűncselekmények helyszíneiről, gyanúsítottaktól és elítéltektől gyűjti össze az ujjlenyomatokat, lehetővé téve a bűnüldöző szervek számára a különböző bűncselekményekhez kapcsolódó személyek azonosítását. Ezen adatbázis haszna tekintélyes, mivel az ujjlenyomatok minden egyes személy esetében egyediek, így hatékony eszköz a gyanúsítottak pozitív azonosításához, és a konkrét bűncselekmények helyszíneire való kapcsoláshoz. Lehetővé teszi a megoldatlan ügyek ujjlenyomatainak összehasonlítását az új bizonyítékokkal, ami áttörést hozhat az évek óta stagnáló nyomozásokban. Az adatbázis a határ-ellenőrző ügynökségeket is segíti a hamis személyazonosságot használni vagy a hatóságokat kijátszani próbáló személyek azonosításában (URL9).

Az Interpol arcfelismerő rendszere egy egyedülálló globális adatbázis, amely a legtöbb tagországtól kapott arcképekre és fejlett biometrikus technológiák kombinációjára támaszkodik a keresett személyek azonosításakor. A rendszer elindítása óta csaknem 1500 terroristát, bűnözőt, szökevényt vagy eltűnt személyt azonosítottak (URL10).

A gyermekek szexuális kizsákmányolása szörnyű bűncselekmény, s nem ismer határokat, így az egyes országok számára kihívást jelent az ellene való hatékony küzdelem. A gyermekek szexuális kizsákmányolásának nemzetközi adatbázisa összegyűjti a tagországoztól származó információkat, lehetővé téve a bűnüldöző szervek számára az információk megosztását és az együttműködést. Ez az egy-egyes megközelítés lehetővé teszi, hogy a hatóságok az elkövetők nyomára bukkanjának, és az áldozatokat megmentsek a különböző joghatóságok területén. Az elkövetők gyors azonosításának megkönnyítése révén az adatbázis megakadályozza a további áldozattá válást, és biztosítja az igazságszolgáltatást (URL11).

Az Interpol adatbázisai jól példázzák a szervezet elkötelezettségét a fejlett technológiák globális biztonság és igazságszolgáltatás javítására történő felhasználása iránt. Ezek az adatbázisok nemcsak a nyomozást és a bűnözők azonosítását gyorsítják fel, hanem elősegítik a bűnüldöző szervek közötti nemzetközi együttműködést is. A jövőre nézve az Interpol valószínűleg továbbfejleszti adatbázisát és kommunikációs hálózatát, hogy lépést tartson a technológiai fejlődéssel és a változó bűnözéssel.

A magyar álláspont

Magyarország kapcsolata az Interpollal nemcsak az 1923-as megalakulásig nyúlik vissza, hanem képviselőink részt vettek az 1914 áprilisában, Monacóban tartott első Nemzetközi Rendörkongresszuson is. Magyarország, felismerve az

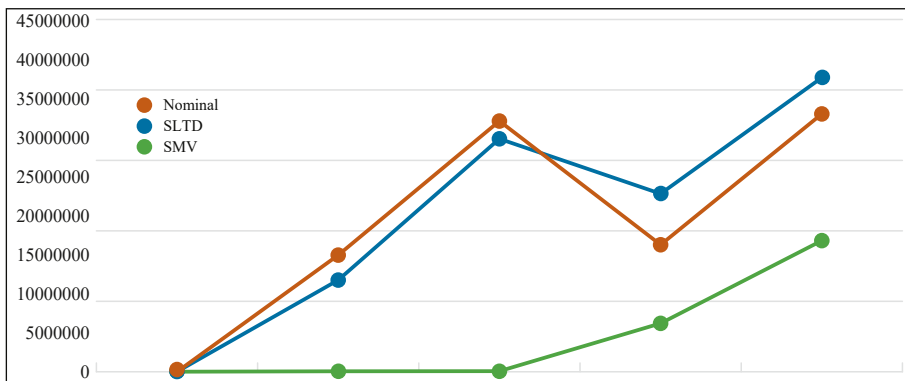
együttműködés fontosságát a bűnözés elleni küzdelemben, egyike lett annak az eredeti húsz országnak, amely aláírta az Interpol létrehozó megállapodást. Bár a háború utáni időszakban tagságunk megingott, hivatalosan 1981-ben letünk újra tagok (URL1).

Magyarország egy tengerparttal nem rendelkező ország Európa szívében, és ez a stratégiai földrajzi elhelyezkedés vonzóvá teszi a szervezett bűnözési hálózatok számára. Az Interpol budapesti Nemzeti Irodája (National Central Bureau; továbbiakban: NCB) központi szerepet játszik a nemzeti és regionális biztonság védelmében. Az NCB a Nemzetközi Rendészeti Együttműködési Központ (International Law Enforcement Cooperation Centre; továbbiakban: ILECC) része, amely a Magyarországot érintő nemzetközi rendőrségi együttműködés vezető szerve (Mogyoródi, 2021). Az ILECC mindig is nagy hangsúlyt fektetett az Interpol által kínált új technikai megoldások bevezetésére, amelyek növelik a nemzetközi bűnözés elleni küzdelem hatékonyságát.

A FIND-megoldással (Fixed Interpol Network Database – Interpol Rögzített Hálózati Adatbázis) az Interpol lehetőséget kínált az országok határainál lévő első vonalbeli tisztviselőknek, hogy azonnali hozzáférést kapjanak a szervezet számos adatbázisához. Magyarország 2016-ban teljes mértékben bevezette ezt a webalapú megoldást, és ezzel az éves keresések számát néhány ezerről több mint 35 millióra növelte a névleges és ellopott, elvesztett úti okmányok adatbázisában, valamint több mint hat millióra a lopott gépjárművek adatbázisában (SMV). Ezek az adatbázisok széles körben hozzáférhetők a bűnüldöző szervek felhatalmazott személyzete számára.

1. számú diagram

A keresések száma 2015 és 2022 között

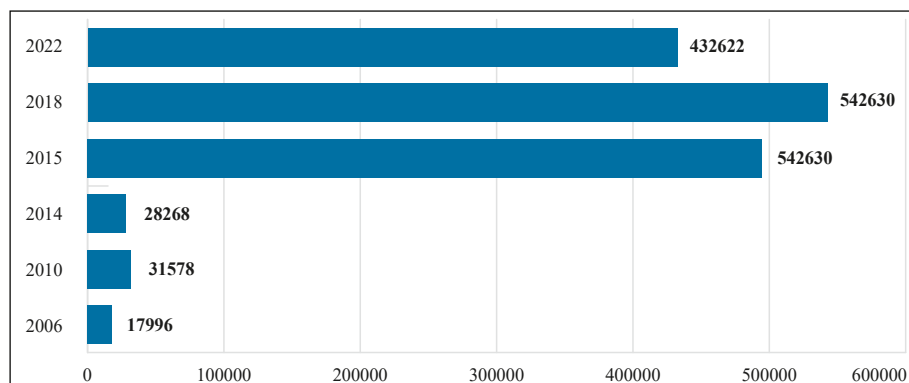
Forrás: A szerző által készített diagram, az Interpol adatai alapján.

A 2020-as COVID–19-járvány miatt a legtöbb személy nem tudott utazni, így kevesebb ellenőrzésre került sor (Mogyoródi, 2021). A szisztematikus keresési rendszer bevezetése több találatot eredményezett az Interpol adatbázisaiban, több világszerte keresett szökevényt tartóztattak le, és több lopott járművet és dokumentumot találtak. Ez jelentősen hozzájárul a közbiztonsághoz nemcsak Magyarországon, hanem a régióban is.

Az adatminőség az adatok megbízhatóságát, pontosságát, teljességét és követhetőségét jelenti. Ez az adatkezelés kritikus szempontja, és létfontosságú szerepet játszik minden adatvezérelt intézkedés sikerében. Az Interpol folyamatosan dolgozik adatbázisai tartalomminőségének javításán, és kifejlesztette az Interpol webszolgáltatások adatkezelését (Web INTERPOL Services Data Management – WISDM) is, egy olyan teljes körű és naprakész, 24/7-es eszközt, amely lehetővé teszi a tagországok számára, hogy kezeljék adataikat (beillesztés, frissítés, törlés vagy megjelenítés) az SLTD és SMV adatbázisokban. Magyarország az első országok között volt, amelyek ezt a megoldást alkalmazták, így a magas színvonalú rendőrségi információk nemzetközileg is elérhetővé váltak, mindössze másodpercekkel azután, hogy az adatokat nemzeti adatbázisunkban regisztráltuk.

2. számú diagram

SLTD rekordok száma

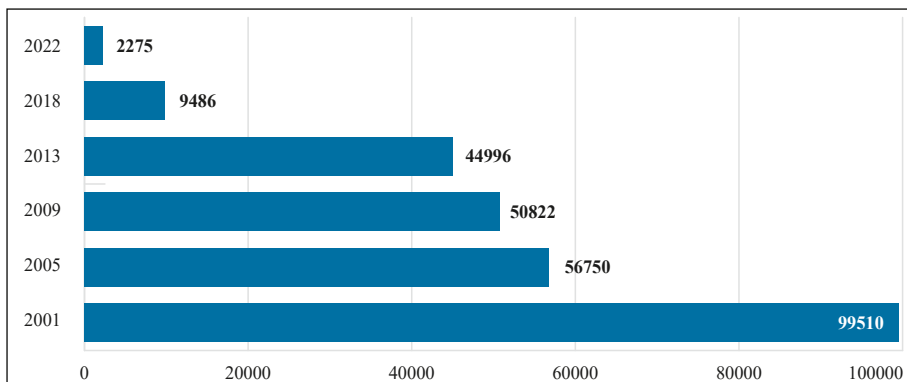

Forrás: A szerző által készített diagram, az Interpol adatai alapján.

A legkorszerűbb adatkezelési eszköz használata nagyobb számú és pontosabb magyar adatot eredményezett az SLTD-ben. A nemzetközi bűnüldöző szervek számára azonnal láthatóvá válik minden olyan típusú úti- és személyazonossági okmány, amelyet a magyar adatbázisban elveszett, elloptott, elloptott üres, visszavont vagy érvénytelen okmányként tartanak nyilván.

3. számú diagram

SMV rekordok száma

Forrás: A szerző által készített diagram, az Interpol adatai alapján.

Az SMV esetében a magasabb adatminőség kevesebb, de pontosabb adatot eredményezett, ami eltüntette az idejétmúlt adatokat. Emellett a járműbűncselekmények alacsonyabb száma is hozzájárult a szerényebb adatmennyiséghez.

A magyar bűnüldöző hatóságok és törvényszéki intézmények aktívan töltik fel és kérdezik le az Interpol szinte valamennyi bűnügyi adatbázisát.

Következtetések

Az Interpol az a globális szervezet, amely a világ bűnüldöző szerveit tömöríti a nemzetközi bűnözés elleni küzdelem és a nemzetközi biztonság fokozása érdekében. Az Interpol számos olyan előnnyel rendelkezik, amelyek hozzájárulnak a globális béke és biztonság fenntartásában betöltött létfontosságú szerepéhez. Az egyik legjelentősebb előnye, hogy megkönnyíti a kritikus információk megosztását a tagországok között. A különböző országok bűnüldöző szervei az Interpol világméretű kommunikációs csatornáján keresztül gyorsan és biztonságosan cserélhetnek hírszerzési információkat, bűnügyi profilokat és nyomozati adatokat. Az Interpol átfogó globális adatbázisokat tart fenn. Az adatbázisok felbecsülhetetlen értékű erőforrások, amelyek világszerte fokozzák a bűnüldözési munka hatékonyságát és eredményességét. A mai világban a terrorizmus fenyegetése nem ismer határokat. Az Interpol döntő szerepet játszik a tagországok támogatásában a terrorizmus elleni küzdelemben is. Platformot biztosít a terrorista tevékenységekkel kapcsolatos hírszerzési információk

megosztásához, a potenciális fenyegetések azonosításához, és a terrortámadások megelőzésére irányuló erőfeszítések összehangolásához. Az Interpol terrorizmus elleni kezdeményezései segítik a tagországokat abban, hogy javítsák biztonsági intézkedéseiket, és megvédjék polgáraikat ettől a globális veszedelemről. Az Interpol speciális támogatást nyújt a kiberfenyegetések elleni küzdelemben. A tagállamok élvezhetik az Interpol kiberbűnözés elleni nyomozásban szerzett szakértelmét, a kapacitásépítő programokat, és a kiberbiztonsági szakemberek globális hálózatához való hozzáférést. Ez az együttműködés erősíti az országok képességét digitális infrastruktúrájuk védelmére és a kiberbűnözők elleni hatékony küzdelemre. Az Interpol képzési programok és kapacitásépítési kezdeményezések széles skáláját nyújtja, amelyek célja a bűnüldöző szervek munkatársai készségeinek és ismereteinek bővítése. Ezek a programok a bűnmegelőzés, a nyomozási technikák és a fejlett technológia használatának különböző aspektusaira terjednek ki. A tagországok hasznosíthatják az Interpol erőforrásait annak biztosításához, hogy bűnüldöző személyzetük jól felkészült legyen a bűnözés modern formáinak hatékony kezelésére.

Az Interpol fontos partnere Magyarországnak a bűnözés elleni küzdelem, a közbiztonság és a nemzetbiztonság védelme érdekében tett erőfeszítéseiben. A határokon átnyúló együttműködés fokozásával, a globális adatbázishoz való hozzáféréssel, a terrorizmus és a számítógépes bűnözés elleni küzdelemben nyújtott támogatással, az emberkereskedelem elleni nyomozásban nyújtott segítséggel és kapacitásépítési kezdeményezésekkel az Interpol erősíti Magyarország képességét arra, hogy a biztonsági kihívások széles körére reagáljon. Mivel Magyarország továbbra is szorosan együttműködik az Interpollal, hasznosíthatja a szervezet erőforrásait és szakértelmét, hogy biztonságosabb környezetet teremtsen polgárai számára, miközben hozzájárul a globális biztonsági erőfeszítésekhez.

Felhasznált irodalom

Mogyoródi, G. (2021). The Impacts of COVID–19 Epidemic on the Daily Work of SIRENE Hungary. *European Law Enforcement Research Bulletin*, (21), 25–35. <https://bulletin.cepol.europa.eu/index.php/bulletin/article/view/439>

A cikkben szereplő online hivatkozások

URL1: 1923 – *how our history started*. <https://www.interpol.int/Who-we-are/INTERPOL-100/1923-how-our-history-started>

URL2: *Member countries*. <https://www.interpol.int/Who-we-are/Member-countries>
URL3: *What is INTERPOL*. <https://www.interpol.int/Who-we-are/What-is-INTERPOL>
URL4: *Our 19 databases*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Databases/Our-19-databases>
URL5: *About Notices*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Notices/About-Notices>
URL6: *SLTD database (travel and identity documents)*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Databases/SLTD-database-travel-and-identity-documents>
URL7: *FIELDS database*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Border-management/FIELDS-database>
URL8: *DNA*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Forensics/DNA>
URL9: *Fingerprints*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Forensics/Fingerprints>
URL10: *Facial Recognition*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Forensics/Facial-Recognition>
URL11: *International Child Sexual Exploitation database*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Databases/International-Child-Sexual-Exploitation-database>

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Kővári P. (2023). Az Interpol büntügyi adatbázisainak használatából származó előnyök – a magyar álláspont. *Büntügyi Szemle*, 71(11), 1979–1992. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.11.5>